

Nro. 44.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.**

Költ Bétsben, Kedden Decembornek 1-ik napján

1801-ik esztendőben.

B é t s.

Néhai Cs. K. Feldmarшал Gróf *Lascinak*, ekként adja elő a' múlt szombaton költ Bécsi udvari Diariumnak 95 ik darabja az ő rövid biográfiáját. — Ez a' különös nagy ember, Pétersburgban, October 21-ik napján 1755 ik esztendőben született, egy Normandiai igen derék nemes familiából származott, a' melly a' XI ik Században *Wilhelmel* Királlyal Angliában ment által, és 100 elztendővel annakutánna II. *Henrik* Király uralkodása alatt Hiberniában letelepedett, 's mindenkor fő hivatalokat viselt. — R. Sz. B. Gróf *Lasey Péter*, 1691-ik esztendőben II. *Jakob* Királlyal Hiberniat oda hagyván Frantzia hadi szol-

X x

gálatba állott. de abból is ki lépett 1698-ik esztendőben, és Orosz hadi szolgálatot vett fel, 's abban is hólt meg mint Feldmarsal, és Lisslandiai Kormányozó. Ennek a' fia *Ferontz Mórítz* (a' most meg hólt Feldmarsal) 1735-ik esztendőben az Orosz Birodalmat oda hagyta, és elsőben a' *Liegnitzi Riter Akadémiá*ba, annakutánna *Betsben* nevededett, hólt 1741-ik esztendőben, December 7-ik napján, néhai *Fels. Mária Theresziától Cs. Kir. Komornyikká*, 1743-ban, katonai életre lévén kedve, zászlótartóvá tétetődött. Az 1744-ikben kezdődött *Olasz Országai háború*ban *Generál Góf Browne* ötöt maga *Adjutans*ának, a' *Vetri véres tsata* után pedig *Kapitánynak* tette. Az 1745-ik esztendőben ismét elkezdődött *Pruszus háború*ban, a' *Strigau*, *Trautenau* és *Kesselsdorfi* tsatákban, nem különben 1746-ban *Olasz Országban* a' *Piazenzai* viaskodásban jelen volt, 's miingyárt akkor *Fő Strázsamesterségre* emeltetett. — Jelen volt a' *Rottfredól*, a' *Genuai*, *Lütti-chi* *tarománynak Rocours* nevezetű helységénél történt 1747-beni ismét a' *Genuai* tsatákban. Onnan ismét vissza ment *A. Belgiumban*, és 1748-ban, *Maffricht* városa ostromlása alatt, a' *Generál Browne* regementjének egy *batallionjával* annak várába volt bé zárva. — A' következő 1749-ik esztendőben *Obristlajtinántá*, 1753-ban *Oberherré*, a' hét esztendő háborúnak kiütése után pedig *General-Majorrá* tétetődött azon fontos szolgálatjáért, a' mellyet a' *Lobositzi* tsatában mutatott. — Jelen volt 1757-ikben a' *Reichenbergi* és a' *Prágai* tsatákban, és ezen városnak ostromlása alatt is — azután a' *Brezloui* és *Lisszai* viadalokban is részesült, és az elsőben mutatott hadi okosságáért, 1758-ban *Feldmarsal Lajtinant*ságra, 's egyszersmind *General-Quartély* *Mesterségre* emeltetett. — Ott volt *Olmutznak* ostromálól lett feloldoztatásában is, 's tsak hamar azután a' *Sprecher* nevet viselt *gyalog regement-*

nek tulajdonosává tétetett, December 4-ikén a' Höchkirchei igen véres tsata után a' Mária Terézia vitézi Rendjének nagy keresztjével tiszteletet meg — 1759-ben November 21-ik napján a' Maxennél történt szerentsés viadalért hadi Tárnokmesterségre emeltetett — 1760-ban a' General Kvartély Mesterséget le tette, az armádiához ment, néhai Gr. Hadick Feldmarrallal *Berlinbe* marsirozott, a' Torgaui tsatában részt vett. A' hét évtendői háború végződése után 1763-ik évtendőben, Februárius 17-ikén udvari hadi Tanácsosá, 1765-ben, Novemb. 9-ikén az egész Auszriai armadia fő Inspectorává, 1766-ban, Februárius 19-ikén Feldmarrallá, 's egy sz. rsmind a' Cs. Királyi udvari hadi Tanácsnak Előülőjévé, 1770-ben arany gyapjas vitézzé, 1774-ben Majus 28-ikán Status- és Conferentialis Ministerré, még azon évtendőben, November 6-ikán az egyik Karabélvos Regimentnek tulajdonosává, és 1794-ben a' Mária Terézia Rendjének Cancelláriusává tétetődött. — Az ő Status és Haza eránt való nagy érdemeinek nyilván való tanubizonyosága az az emlékezet oszlop, mellyet néhai ditsősleges emlékezetű II József Császár és Király, a' hadi Tanács gyűllés szálajában az ő vizteletére emeltetett, következő felül írással:

Mauritii Lacy Summi Castrorum Praefecti, qui, belli æque ac pacis artibus clarus, illis vincere, his patriam invictam reddere docuit, Sui in Scientia militari Institutoris et Amici, Josephus II. Augustus, grati Animi Sui Monumentum heic poni jussit Anno MDCCLXXXIII.

Nagy Britannia

Öt évtendővel ennekelötte, a' Batava Res.

X x x

publikához tartozó déli Amerikai szigeteket, úgymint Surinamot, Berbicét, Demerarit, és Essequebót is el foglalták az Anglusok. Azon időtől fogva 7000 Szeretseny rab szolgákat vittek oda által Afrikából, a' kikkel az ott teremni szokott kaffé és nádméz plántákat műveltették. Most már ezek a' nevezett szigetek is előbbi uraiknak a' Belgáknak vissza adattatván, azokat a' bődögtalan pénzen vásárlott örökös szolgákat a' *Trinidadé* szigeten szándokoznak által vinni, a' melly sziget nagy művelés és pallérozás nélkül szükkölködik.

Az Egyiptomban Frantziák ellen hadakozott N. Britanniai Armadiának fő vezérjét, General Hutchinsont nagy jutalom várja Londonban. Ez a' Generál egy Dublini volt Professornak a' fia, a' kinek számos gyermekei voltak. — Ő maga 19 esztendőskorában magát ka'ona életre szánván Straßburgba utazott olly feltétellel, hogy ott a' Taktikába, és a' hadi mesterségnek minden részében, a' Frantzia Ingenieur tisztektől oktatást vehessen. A' Frantzia Revolucionnak kezdetekor Angliába vissza menvén, a' Pruffzia Armadiához állott, 's avvál együtt a' Brunsvigiai uralkodó herczeg vezérlete alatt, Frantzia Ország ellen ment. Ennek a' táborozásnak szerentsélen végződése után hazajába Irlandiába utazott, holott csak hamar azután a' Parlamentum tagjává tétetődött, a' melly hivataljában mindenkor a' ministerekkel tartott, de úgy hogy hazájának és hazafiainak bődögságokat akkor is szemén tartotta. Noha maga buzgó Protestans ember, még is mindazáltal nagyon pártját fogta az Irlandiai Catholicusoknak. — Az Irlandiai pártosság tüzének kilobbanása után mindenkor vitéz, de egyfersmind emberi érzékenységgel bíró hadi tisztek lenni mutatta magát. Ezen alkalmatossággal kezdette néhai Generál *Abercrombie* ötlet esmereni, és igen sokat nézett ki belőle, 's arra nézve nem lokásra

Generáliságra emelte 's magával Egyiptomba is el vitte őtet, a' hol amaz, tudnivalik Generál *Abercrombie* szerentsetlenül meghalván, ő vet e az ott volt Anglus hadi seregeknek fő kormányát maga kezére, és a' mint előttünk tudva vagyon, az Egyiptomi expeditiót el is végezte szerentsésen.

A' Hollandiai Respublikának vólt örökös helytartó fejedelme az Orániai herczeg, a' ki *Pichegrü* Fr. Ex-Generálnak szövetséges Belgiomha lett bérontásától fogva egész familiájával együtt Angliában vezetessen *Hampton Courtban* lakott és műtatott, a' most múlt November 1. ső napján tért onnan vissza, de nem Hollandiába, hanem *Hamburgon* áta', Német Országi örökös birtokaiba. — Londonból lett el utazása előtt következő Jeggel küldött az Angliai Minsteriumak: „Mivel, úgymond, úgy esett az Orániai herczegnek értelmére hogy az ő Britanniai Felsége és Francia Respublika közt kötött békefességnek előjáró tizkötelyei October 1. ső napján már helybe is hagyattak, és fel is tseréltettek; a' maga és familiájának böldegsága azt kívánnoya, hogy ő Királyi Felségének maga az eránt való értelmet és kívánóságát ki nyilatkoztassa.“

„Azok a' szerentsetlen környülállások, a' mellyek az Orániai herczeget, 's familiáját, 1795 esztendőben Angliába jónni kényszerítették, sokkal esmératesebbek, mint sem hogy azokat elő hordani szükség vó'na. Azólta mind ő Királyi Felségének, mind egész Angliának sok kegyelmes-ségét 's jótéreményeit tapasztalta maga és familiája eránt, sőt még azok eránt is, a' kik az Orániai Házhoz való hívfégek miatt honnyaikból ki költözni kéntelenítettek. — Hanem már most meg keseredett szívvel tapasztolta azt, hogy az időknek környülállásaival együtt azok a' biztatások is meg változtak, a' mellyekre az Orániai Hercegi Ház' nagy bizodalommal támaszkodott.“

„A' mig még a' háború tartott, nem vezette el remérségét egészen, hanem a' történeteknek ki meretelét tsendes halgatással el várta. De már most, a' midőn a' békeességnek előjáró szikelyei a' Publicum előtt is tudva lévő fel tételek mellett meg határozottak volna, a' nélkül, hogy az Orániai Herczegre nézve valami végződött volna: a' halgatásnak félbe szakasztására magát kötelesnek lenni tartya, sőt el múlhatatlan kötelessége az, hogy a' végső békeesség alkudozások alatt magát, familiáját, és az ő miatta hazájokból ki költözött Belgákat az ő Királyi Felsége hatalmas oltalmába és kegyelmességébe ajánlya.“

„Az Orániai Herczeg mind Ő Királyi Felségének, mind az Angliai Fő Kormányzónak nemes gondolkozásaikat igen meg sértené, ha azokat a' fontos okokat elő számlálná, a' mellyeken ezen ő bizodalma fundálódik. Egy áttalában nem kétti, hogy ő Királyi Felsége önnön magase érzene azokat belsőképen, 's avval hizelkedik magának, hogy azok az intézetek, a' mellyek azokra nézve tétetődni fognak, az ő Kir. Felsége eránt való kötelességeit szaporítani fogják, és a' mellyeknek háladatos emlékezete benne soha sem fog el aludni. — *Költ Hampton - Courtban October 13-ikán 1801. esztendőben.* —

Wilhelm Orániai Herczeg.

Parlamentális Dolgok.

A' mostani Anglus hadi minifter Lord Hawkesbury maga Parlamentaris beszédjét eaként folytatta:

„A' ki a' szárazon kötött békeességgel meg nem elégszik, kérem, mondja meg leheté 3-dik Coalitóról gondolkodnunk. Austria tellyességgel nem hajlandó arra — Prussziának politicája ellenkezik a' coalitíóval — Az Orosz Birodalom sem mutat arra kedvet. — Hát mire való volna a' habo-

rú, mindenképen sok gonoszt vonhatnánk magunkra. — Hol győzzük meg az ellenséget, minden coloniai birtokunkban vagynak. — A' szárazon lévő hadi nagy erejét lehetetlen minékünk szorosabb határok közzé szorítani, ő pedig mindenütt megtámadhattya a' mi szárazon lévő frigye einket, és ha mi őket nem védelmezhettyük, kötelességünkben áll őket ott, a' hol lehet, és a' mint lehet, a' veszedelemtől meg menteni — Az Orániai Hercegről halgatnak ugyan a' békefészek előjáró tizkelyei, de ez azon okból esett, hogy nemcsak a' Frantzia Kormányzék, hanem az Orániai herceg is akként nyilatkozott ki magukat, hogy ezt a' körülállások már meg nem engedhetik. — És így szövetségeseinkre nézve mindent, a' mi csak lehetséges volt, végbe vittünk.“

A' Frantziáknak viláza adatott tárgyra nézve így gondolkozom. A' Jó Reménység foka koránt sem olly erős pont, a' mellyről a' mi Indiai örökségeinket meg támadni lehetne. A' Máltai sziget katona tekintetben ugyan fontos, de a' kereskedésre nézve keveset ér. — A' Levantai kereskedés 112000 font sterlingnél többet bé nem hoz elzundóként. — Az Indiai déli tartományokra való kereskedés mindenkor kezekbe lesz a' Frantziáknak. — Azok a' két örökségek, a' mellyeket mi a' békefészek által nyertünk, minden keresményeiknél fontosabbak. — A' *Ceyloni* sziget, mellynek kikötő helyei N. Britannianak egész hadi erejét magában foghattya, Indiai örökségeinknek bátorságokra nézve igen hasznos. — *Trinidad*, a' mellynél az elzundónek minden részeiben bátran meg maradhat egy flotta, 's földjének kövérségére nézve, és ha talán új háború ütné ki magát, a' Spanyol tengeri partoknak bomszédtságra nézve nagyon fontos. — Még is mindazáltal nem mondhatom én ezt a' békefészek ditsőfészesnek. Jól tudom miben állyon a' ditsőfészes hadakozás, de a' ditsőfészes békefészek

előttem esméretlen dolog. Tehát betsülletesnek nevezem ezt a' békefféget."

„Végtére azt fogják előmbe hengeríteni, hogy Frantzia Országának fegyverrel szerzett keresményei mindezeket is felül haladják? Senki se fáj-lallya a' Frantzia Respublika hatalmának nevedését nálamnál jobban. Ugy de ezen keresmények mellett a' Frantzia Országikereskedelem rom-lására kell tekinteni, a' melyről függ az ő fi-nanciájoknak szegénysége, 's vesse avval a' mi ke-reskedésbéli körülállásainkat öszve, és ne fe-lejtse el a' mi tengeri nagy erőket is, a' mely-mo'ft 202 lin a hajóból, 's 227 fregatokból áll, el-lenben Frantzia Országának 89 linea hajójánál 's 35 fregatjánál több nintsen."

Mindezekre *Perth* Ex Minister így szólott:
„A' mi alliantziainknak fel oldoztatások után, szükség volt minékünk a' békeffégről gondolkoz-ni. Noha meg vagyok én arról győződve, hogy mindenkor a' leg jobb feltételeket keresi ki a' min-ister, mindazáltal még is inkább el engednék valamit azokba ha nem betsületesnek, mint sem valamely pont mellett áthatatosan meg marad-ván, az egész alkudozást a' szerentse kotzkajára vetném. Én így miveltem volna magam is, és épen ebből a' pontból nézek a' békeffég előjáró tikkelyeire. — Érti e' kigyelmetek, a' mit szól-ok. — A' békeffég előjáró tikkelyi által nem mindent nyért meg Kigyelmetek. Mind az, a' mit egy pont mellett való áthatatos meg állapo-dás által nyerhettünk volna, sok rosszal van öszve köttetve. Mitsodák hát ezek a' feltételek? A' mi tengeri erőknök és kereskedésünknök bátor-ságát kellett fő tzielül tennünk. — A' mi mostani köz p tengerben való kereskedésünk tsekélység. — A' Máltai szigetnek által engedéséért nagy ádozatokat kívánt volna az ellenség töllünk. Jobb leszen azt előbbi birtokosainak vissza adni. — Sajnálom, hogy a' Jó Reménység fokát bir-

tokunkban meg nem tarthattuk, én sokkal fontosabbnak tartom azt, mint sem az én barátom. — A' midőn napnyugoti Indiára vetem szememet, egészen meg vidulok. Mindent, a' mi nekünk 's frigyeseinknek hasznunkra vagyon, meg tartottunk, a' mit a' betsüllet, 's a' józan okoskodás töllünk kívántak. — Némelyek azt mondják, hogy a' békeféség előjáró tikkelyeinek kézalairással való meg erősítése által a' hazánkra mondott halálos szententziát petsételték volna meg a' ministerek. Hogyha minden fegyverrel szerzett keresményeinket meg tartani akartuk volna is, hát bátorságosabbak lehettünk volna e' azért? Én meg vagyok arról gyözödve, hogyha a' monarchiát Frantzia Országba vissza vinni lehetett volna, egész Európának nagy haszna lett volna abból: de mivel ezt eszközölni nem lehetett, ahhoz kellett nyú'nunk, a' mit el érní lehetett. A' mi a' jelenlévő környülállások közt leg tanátosabb, ahhoz kell az okos embernek nyú'ni, nem pedig nyakasnak lenni.

Év. Úr ekként nyilatkoztatta ki a' maga ez eránt való gondolkozását: „Soha sem adtam jó tettzésemet valamire nagyobb meg elégedéssel, mint a' jelenvaló békeféségnek előjáró tikkelyeire. — Nagyon ditsirem a' ministereket, hogy ők az alkudozásoknak szerentsés ki menetelét kotzkára nem tették. — A' békeféség boldogságához képeft a' Máltai sziget, és a' Jó Reménység foka tsekélységek. — Sokan tsak azért ótsárollyák a' békeféséget, mivel a' háborúnak a' tséllya, tudniük, a' Burbóniai Háznak ösi örökségeibe való vissza helyheztetése el nem érödött; én pedig felette örvendek ezen. Ennekelőtte még jobb feltételek mellett lehetett volna békeféséget kötni. — A' nemes Lord mága is által láttya már azt, hogy lehetetlen volna harmadik Coalitiót tsinálni; hát ugyan nem elegendő letzke lehetett volna e' mi nekünk az első Coalitzió? Én helybe hagyom a'

békességet, 's azt ohajtom, hogy a' mi Constituti-
ónk is állitassék helyre.

Frantzia Respublika.

Az Egyiptomból vissza tért Frantzia truppok-
nak el fogadásokra, 's a' reájok való jó gondvi-
selésre nézve General *Berthier Leopold* Marsiliá-
ba küldetett. A' már ott talált három fél brigá-
dát, és a' Koptus 's Görög legényekből álló lé-
giót meg mufrálván azt is tudokra adta, hogy
a' Fr. Kormányfűék nagyon meg van elégedve
az ő Egyiptomi magok viseletekkel és mutatott
hadi hiv' izogalatoikkal.

A' Pétersburgi Császári udvarnak hathatos
közbenjárására *Montmorency*, *Richelieu*, és *Choi-
seuls* Frantzia Ex-hercegek, és azok a' Fran-
tzia emigránsok, a' kik eddig Orosz Izogalátban
vóltak, az Emigránsok fatalis laistromából mind
ki töröltettek.

A' Frantzia Nemzetnek, múlt November 9 ik
napján tartott nagy innep napjára meg jelent An-
glusok közt az a' *Williams* nevű híres Oberster
is ott vólt, a' ki a' múlt Fr. háború alatt, Mo-
guntzia mellett, és az Úgy nevezett *Bodenzoeber*
az az, Helvétzia és a' Svéviai kerület közt lévő
tengerben az Austriai flottillát commandirozta.

Páris November 15-dik napján. Tsak nem
minden nap fok fogoly katonáink jönnek kikö-
röhelyeinkbe Angliából vissza, a' kik igen szána-
kozásra méltó állapotban vagynak, 's allig tud-
ják a' rajtok lévő ringyrongyal mezeitelenségeket
bé fedezni. — A' November 9-ik napján tarta-
tott nevezetes innep napon, Páris városának főbb
piatzai felett egy galamb szálldogált a' levegő
égben, a' mellyből a' Filozofia nélkül szükölkö-
dő emberek sokfélét jövedőznek. — A' Brefti ki-
kötő helyben ki készítetett eskáder hat Frantzia
's ugyan aunyi Spanyol hadaközó hajokból áll,

a' mellyekhez sok hadi néppel terhes szállító hajók raeaszttattak. Ez az eskáder egyenesen napkeleti Indiába fog utazni azoknak a' coloniainknak által vételekre, a' mellyek az Anglusokkal kötött békeffég szerént nekünk vissza adattak —

A' Francia Respublika és N. Britannia kö t köttetendő kereskedésbeli traktára nézve *Jackson* urat sende te ki a' Londoni Kórmányszék, a' ki tudniillik ennek latte a' Madritti annakutánna pedig a' Turini királyi udvaroknál követségbeli titoknokságot viselt.

Török Birodalom.

A' Kapután Basa minden órán vissza várattik a' kórmánya alatt lévő Török flottával együtt Egyiptomból. — Angliának Fényes Portánál lévő követje Lord *Elgin*, igen fényes audientían volt a' Nagy Úrnak, a' ki őtet egy igen gazdag szerzámmal fel ékesitetett derék paripával, és egy brilljantokkal gazdagon meg rakott gyűrűvel ajándékozta meg. — Lord *Elgin* feleségének egy gyémántokkal rakott rezsiketőt ajándékozott a' Nagy Úr édes anyja.

Orosz Birodalom.

Georgia (Gurgistan, vagy, a' miképen az Oroszok nevezik Grusinia) Asiának egy igen szép és tágas tartománya, a' melly *napkeletre* a' Schirvani tartománnyal, és a' Derbenti kerülettel, *napnyugotra* a' fekete tengerrel, *északra* a' Cabardiai tartománnyal, *délre* a' Persiai és Török Birodalommal határos, két részre van fel osztatva, melynek napkeleti része a' Persáknak, napnyugoti része pedig a' Török Birodalomnak volt adófizetője. — Lakosai nem egyesült Orosz vallásúak, 's leg jobb katonáknak tartatnak Asiában.

A' Georgiai affzony nép igen szép, fekete szemü, fremo dekü és fejr ábrázatú, kedve tekintetü, és magat igen kedveltetö, a' honnan minden elztendöben 40. 50-ent söt többet is, a' Török Császárok számára, adó fejébe Konstantzinápolyba kellett küldeni.

Ébben a' szép, és a' természetnek sok javai-
val bővölködö tartományban 1756-ik elztendöben nagy revolutió volt, a' mellynek alkalmatosságá-
val, a' régi Georgiai hercegeknek egy *Heraclius* nevezetü unokája, hazajából ki szökvén *Petersburgba* ment, magát és ösi örökségét néhai *II. Katalin* öltalma alá vetette, és néhány ezer emberrel oda vissza menvén a' Törököket onnan ki verte, 's Georgiai Királyságra emeltette önnön magát.

Ez a' tartomány néhai *I. Pál* halála előtt kevés idővel, egy átallyban az Orosz Birodalom alá vetette önnön magát, hanem *I. Sándor*, a' ki nem bírodalmait nagyítan, hanem inkább az alatta lévőket böldegítani igyekezik, Georgiát is ellöbbi állapotjára kívánta vissza állítani, 's azt mástól nem függövé tenni. Mivel mindazáltal a' szorosabb meg vizsgálás után úgy találta, hogy az ottan még most is uralkodó nyughatatlanságok, és az avval szomszédos Birodalmaknak káros fel tételeik miatt, bizonyossan hazafiak közt való háború, anarchia, az az függetlenség, és végső romlás következne reájok, Georgiát az Orosz Birodalommal örökre öfzve kaptsolta, 's az eránt egy közönséges hirdetményben a' maga erántok való végső akarattyát ki is nyilatkoztatta. — É' szerént a' hirdetmény szerént öt kerületre fog Georgia fel osztatni, a' fő kórmányszéknek helye *Tiflis* városa leszen, és négy ágból fog állani. A' tiszviselöknek elztendei fizetésekre 79000 rubel, a' közönséges épületekre pedig 30000 rubel rendeltettek.

Az Orosz Birodalombéli mezei gazdaságra ügyelő tudós Társaságnak Előülőjét, titkos Tanácsos *Nártof* Urat, azon a' napon, a' mellyen I. Sándor Császár *Moskau* városában koronáztatott, a' Sz. Anna Rendjének első rangbéli tagjává méltóztatott Ő Felsége tenni, következő kegyelmes levelet küldvén hozzája: „Mint hogy én különös figyelmetességgel vagyok a' Kigyelmed buzgó szolgálattya eránt, a' szent Anna Rendjének első rangú tagjává kivántam Kigyelmedet tenni, mellynek itt küldött czimerét fogja Kigyelmed ennekutánna hordani. Égyébaránt vagyok Kigyelmednek Jó akarója *I. Sándor*.

Élegyes Dolgok.

Londonból October 23-ik napján. Már is sok sajtal, vajjal, 's egyébbeseléssel megterhelt hajók jönnek *Hollandiából* hozzánk; és így a' békelességgel együtt a' bövség is meg tért közinkbe. — *Angliának* minden környékeiben meg inneplették a' békelesség isten aszonyának napját, néhány tehetős uraságok jobbágyaikat is meg vendéglettek, 's egész sült ökröket, juhokat, és sok tonna sert osztattak ki közöttök. — Sok helységebben a' katonaság eránt is adakozók voltak. — Imitt amott, és *Dublinban* is a' békelességen való nagy öröm miatt holmi apró rendeletlenség is történt, és azoknak a' lakosoknak, a' kik házaikat éjjel meg nem világosították, az ablakaikat béverték az örömborától meg részegedett emberek.

Londonból October 23-ikán. Néhai *Abercrombie* Generálnak derék fia küldetett ide avval a' kellemetes hírrel, hogy *Alexandria* városá is capitulált már *Egyiptomban*. — Példa nélkül való szerentséltenséget szenvedett a' 22-ik gyalog regiment, a' mellyből, egy igen gonosz nyavalya ütém ki magát a' hajékon, 650 ember közül

csak 150 szállhatott ki a' Jó Reménység Fokánál a' szárazra életben.

Egy Londoni közönséges újság levélben, a' Status financiája fok szükségeinek ki potolása végett következő eszköz javasoltatik. A' Parlamentum öfzve gyűléseket vettessen a' hazugságra adó. — N. Britannianak népessége 14 millio és 329611 lélekre megyen, Minden személy, a' ki kettőt hazud, fizessen egy fillért. Hogyha minden nap minden személy két hazugsáért egy fillert fizet, ez tündég 10 billio 400 millio, 's 615 ezerre fog a' hazugság menni, a' mellyért fizetendő adó, tiz millio nyolcz száz kilentven hat ezer négy száz hetven három font sterline re, és tizen három fillingre fog menni.

Hágból October 26 ik napján. A' ná'unk maradt 10000 főből álló Francia corpus ekként osztatott fel. Egy batallion itt marad, egy *Amsterdámba* marsirozik, egy *Utrachtba*; egy *Anheimba* *Ninwegenbe*, *Gravebe* *Hertzogenbuschba*, és *Brédába* osztatik fel; három batallion *Zelandiában*, három *Berg Op: Zoomban* fog feküdni. — A' Republikánkból ki marsirozott 15 ezer főből álló Frantzia ármadia, Cath. Belgiomban telepitetik le.

Bruffzelből October 24-dik napján. Herczeg *Ahrenberg* még most is *Düffeldorfban* tartózkodik, és mind addig ott szándékozik maradni, valameddig Német Országban a' *Compensatio* dölga végbe nem megy. — Sem ez a' herczeg, sem *Ligne* herczeg affzony meg nem nyerhették azt a' Frantzia Kormányléktől, hogy az ő jószágaikra tétetett sequestrum azokról le vétetődjék. — Hasonló szerentsétlensége van 59. Cs. 's Királyi szolgálatban lévő, Belgiumi születésű hadi tiszteknek, a' kik még most is hazájokban mulatnak. Ugy láttzik, hogy minden illetén dolgoknak el intézését, a' békességnek tökéletességre lendő menetelégig halasztotta a' Fr. Kormánylék,

— Még azok az örökségek sem adattak ki, a' melyeket néhai Mária Kristina Auszriai Fő Herczeg Asszony Károly Fő Herczegnek hagyott maga végső testamentumában.

Manheimből Novemb. 16 ik napján. Az ebben a' Vál. Fejedelemségben lakó *Mennonitáknak*, a' kik mind itt, mind másutt leg jobb mezei gazdáknak tartatnak, azon polgári jus engedődött, a' mellyel a' több lakosok is élnek. (A' Mennoniták nagyon közelitenek az Anapabustfákhoz, 's azt tartják, hogy az új Testamentomi szent irás elegendő a' hit-e, hogy nem szükség a' kisdedekeket meg keresztelni s. a. t. Ezen Sectának egy *Menno Simon* nevü Frizlandiai ember vólt a' felállítója). A' Zsidoknak is nagy reménységek van sorsaiknak meg jobbításához. Az ezen nemzetből való kereskedők között sokan sok kintset gyűjtöttek magoknak a' most végződött hosszas Frantzia háború alatt. — Erántok minden tartomány- és városbeli Előjárókhoz parantsolat ment az eránt, hogy tezyenek jelentétt 1) Mennyi Zsidó lakik egy egy helységben? 2) Mivel táplallyák magokat? — 3) Miként lehetne ezen emberi nemzetet ki pallérozni?

Bambergből Nov. 18-ik napján. A' Frantzia Kórmányszéknek egy planum adódott bé, a' mellyben a' Rénus bal partyán lakott örökös hertzegeknek vesztéségek, és egyszersmind a' Német Országgi fő papoknak elztendei jövedelmek szorososan fel vannak tételve. A' Frantzia Kórmányszék a' Frantzia folyó penznek meg jobbitásáról is kezdj már gondolkozni, mellynek nagyobb része igen meg kopott, más része pedig nagyon környül metéltetett. — Sokan találatnak most Frantzia Országban olly betsülletes emberek, a' kik a' Fr. talléroknek környülmellésekben nagyon gyakorollyák magokat. — Azok a' hintók, lovak, ló szerzámok, livrék, 's több éfélek, a' melyeket Lord *Cornvallis* Párisba vitt magával, és

a' Congressus helyére, *Amiensbe* is küldött, igen szépek, pompások, és költségesek.

Londonból Novemb. 7 ik napján. Az a' tüzes órátno, a' mellyet *Ex-Minister Windham* a' Parlamentum egyik gyűlésében mondott, és a' mellyben a' Frantzia Respublikával kötött békefég előjáró tikkelyihöl végső veszedelmet jövendőt Angliának sok Parlamentaris tagokban olly különös érzékenységet gerjesztett, hogy lehetetlen volt nékiek a' könyhullatástól magokat meg tartoztatni; ellenben többen voltak olyanok, kiváltképen a' *Pitthisták* és *Foxisták* között; a' kik Ő Kelmét ki katzagták.

Londonból Octob. 31-ik napján. Nem régiben a' *Keville* Úr falusi jószágában egy igen ritka dolog történt, a' melly ebből állott. Hirtelen meg dördül az ég, a' ménkö bé üt a' szobába, a' mellyben tudniillik ő, 's egész familiája akkor fölöltököztek, a' kik mindnyájan a' földre estek, de egyetlen egy se sebesitetett meg közzülök. Ellenben, valami az asztalon volt, mind porru változott, és annyi kárt tett a' ménkö az épületben, hogy 200 font sterlingel se lehet meg jobbitani. — Az ablakokban egyetlen egy üveg se maradt egészen.

Berlinből Nov, 14 ik napján. Az itt lévő Spanyol követnek *Offírill* Urnak kezébe adatott az a' válasz a' tovább küldés végett, a' mellyet a' mi Fels. Királyunk Ő Hetruriai Királyi Felségének azon levelére adatott, a' mellyben ez a' maga királyi méltóságra lett emeltetéséről jelentést tett. — Ebben a' válaszban formaliter meg esméri a' Berlini Kir. udvar a' Hetruriai Monarkának királyságát, 's egyszersmind igen érzékeny ki fejezésekkel kíván ahoz szerentsét.